Афғонистон шимоли ва Ўрта Осиёнинг бошқа ҳудудларида махфий жабҳаларни ташкил қилиш

Баланд тоғли ҳудудда яширин жабҳа ташкил қилиш:

- Жабҳага жой танлаш учун аввало камида ярим йил олдин 3 кишилик разведкачилар гуруҳи тирик жонзотнинг кўзига кўринмасдан мўлжалланган тоғли ҳудудларни тадқиқ қилиши мақсадга мувофиқ бўлади.
- Разведка гуруҳи йилнинг тўрт фаслида одам қадами энг кам етадиган, шунинг қуйида тавсифи келтириладиган жойларни аниқлашлари лозим:
- Аввало чегарага ўн километрдан узоқ бўлмаган ва машина йўлларидан камида 5 км узоқликда бўлган баланд тоғлар танланади.
- Бу тоғларга халқ кам келадиган бўлишига эътибор қилиш керак.
- Чиқиш қийин бўлган тоғ ён бағрида сувга яқин ва дарахтзор жой танланади. Иложи бўлса ғор танланади. Иложи бўлмаса қалин дарахтлар панасида блиндажлар қурилади. Тасодифан ўтиб қолган учоқлар бу ерларда одам мавжудлигини умуман пайқамаслиги керак.
- Бу минтақага яқин жойларда вертолет қўна оладиган майдонлар бўлмаслиги керак.
- Душманнинг қўққис ҳужумига ноқулай, чекиниб кетиш қулай жойни танлаш керак.
- Атрофда вертолет қўниши мумкин бўлган жойлар ва жой атрофидаги машина йўллари тугаган жойларга уч кишилик доимий соқчи гуруҳ қўйилади. Ҳар ҳафтада бу соқчилар алмаштирилади. Иложи бўлса машина йўллари иккига бўлиниб кетадиган жойлар яқинидан кўзга ташланмайдиган, аммо йўлларни дурбин билан бемалол назорат қилса бўладиган жой танланади. Соқчи гуруҳ аъзолари кечасию кундузи икки соатдан навбат билан пайраҳада туриши шарт қилинади. Улар душман разведкачиларининг узоқдан дурбин билан кузатишидан ҳимояланган бўлишлари керак.
- Жабҳа ўрни одатда чорва моллари боқиладиган яйлов бўлмаслигига эътибор бериш керак.
- Мабодо жабҳа ташкил қилингандан сўнг чорва моллари жабҳа ўрни томонга ҳаракат қилиши кузатилса, жабҳа атрофидаги сўқмоқ йўллар яқинига маҳаллий ҳукумат томонидан ишлаб чиқилган белгиларга ўхшатиб “Эҳтиёт бўлинг, мина кўмилган” каби ёзилган белгиларни қўйиб чиқиш лозим.

Жабҳада амниятни ташкил қилиш:

- Жабҳа доимий туриш жойи ғор бўлсин, ёки блиндаж бўлсин, унинг атрофида осмондан кўзга ташланадиган бирон буюм ётмаслиги керак. Бу қоидани ким бузса қаттиқ жазо берилиши керак. Акс ҳолда жабҳа жойини ўзгартиришга тўғри келади. Бунинг оқибатлари жиддийлигини ҳар бир мужоҳидга тушунтириш керак.
- Жабҳада ҳеч қандай алоқа воситалари бўлмаслиги лозим. Фақат вертолет қўниши мумкин бўлган жойларга, машина йўлларига яқин жойларга, ҳамда жабҳа томонга келадиган пиёда сўқмоқ йўл яқинига қўйилган икки кишилик соқчи гуруҳларда биттадан мухобара берилиши керак. Бу мухобаралар орқали умуман гаплашилмайди. Соқчи мужоҳидлар **фақат хавф туғилгандагина** жабҳа раҳбари ёки унинг ёрдамчисига махсус келишилган сигналларни жўнатади. Токи қарши тарафдан жавоб сигнали келгунча сигнал юбориш давом эттирилади. Сигналли хабар юборишдан олдин хабар қайси соқчи гуруҳдан юборилаётганини билдириш муҳим. Бунинг учун соқчи гуруҳларга олдиндан хос ном-рақам келишиб олинади. Масалан ҳарбий вертолет 4-соқчи гуруҳ яқинига қўнган бўлса, уни билдириш учун аввало 4та қисқа гудок ва унинг орқасидан икки секунд ўтказиб 1, 2, 3 ни қисқа босиб, буни ҳар ярим минутда такрорлаш. Душманнинг ҳарбий сайёралари ёки пиёда қувват 2-соқчи гуруҳ яқинига қўнган бўлса, уни билдириш учун аввало 2та қисқа гудок ва 4, 5 ни икки секунддан босиб ушлаб туриш, буни ҳар ярим минутда такрорлаш. Бу сигналлар худди шу сигналлар жавоб тарзида қайтиб келгунча давом эттирилади. Жавоб келгач душманнинг йўналиши соат мисолида билдирилади. Масалан душман соатнинг 6 сони томонга йўналган бўлса, 0 рақами 6 марта қисқа босилиб сигнал берилади. Токи жавоб келгунча ҳар ярим минутда такрорланади. Агар жавоб келмаса ва хавф жабҳа томонга йўналган бўлса соқчилар яқин йўллар орқали жабҳага пиёда бориб хавфдан огоҳлантирилади. Гуруҳ рақамини билдирадиган гудок 1 тугмаси орқали, душманнинг йўналишини билдирадиган гудок 0 тугмаси орқали юборилади, чунки бу тугмаларни босишда чиқадиган овоз тубдан фарқ қилади.
- Жосус тайёралар учаётган вақтда ҳаракат умуман тўхтатилади.
- Жабҳада икки мутахассис киши ҳар хил стандартдаги мухобараларни доимий скан қилиш билан шуғулланади.
- Жабҳада ҳеч кимга телефон ишлатишга рухсат берилмайди. Мобил телефонлар йиғиштириб олинади.
- Жабҳалар бир нечта бўлса, улар ўртасида бир кунда бир марта одам юбориб маълумот алмашиш ташкил қилинади. Бунинг учун хос қобилиятли биродарлар танланади.
- Жабҳа масъули асосий МАРКАЗ билан бир ҳафтада бир марта жабҳадан камида ўн километр узоқликда Саталайт ёрдамида алоқалашиб туриши мақсадга мувофиқ бўлади.

- Жабҳадан камида 10-15 км узоқликда бўлган халқ орасида жуда ишончли ва оғзига маҳкам одамга мобил телефон бериб, уни доимий очиқ ҳолда сақлаш тайинланади. Зарурат вақтида МАРКАЗ шу одамга алоқага чиқиб, жабҳа масъулининг муайян вақтда алоқага чиқишини айтади. Бу одам эса жабҳанинг биринчи соқчи гуруҳига бориб МАРКАЗнинг хабарини етказади. Бу одам жабҳанинг жойлашган ўрнини билмаслиги керак.
- Жабҳага доимий турмайдиган одамларни олиб келиш ва олиб кетишда диққатли бўлиш керак. Масалан вақтинчалик таълим учун ичкаридан олиб келинган одамларнинг ишончлилигини ёки ҳеч бўлмаганда қўлга тушиб қолмаслигини 100% кафолатлаб бўлмайди. Шунинг учун бундай одамлар улов йўли тугайдиган жойгача кечки пайт, кўзлари боғланган ҳолда олиб келиниши мақсадга мувофиқ бўлади. Қолган пиёда йўлда эса кечқурун атрофга қарамасдан юришни талаб қилган ҳолда олиб ўтилади. Қайтариб олиб кетиш ҳам шу тариқа амалга оширилади. Бундайларга GPS дан фойдаланишга мутлақо рухсат берилмайди. Телефон, компютер, смартфон, фото ва видео аппаратлари бўлса йиғиштириб олинади. Иложи бўлса бундай одамларнинг рюкзаклари биринчи соқчи гуруҳ ёнида қолдирилади. Ўзи билан ҳеч нарса олишга рухсат берилмайди. Дори ёки тиш чуткасига ўхшаш нарсалар мустасно. Бу нарсаларнинг аҳамияти ётиғи билан мулойим тушунтирилади ва даъват қилинади.
- Нарса ташиш, навбат алмашиш, разведка ва бошқа омиллар сабаб йўлда юрганда маҳаллий аҳолидан фарқ қилмайдиган кийимда бўлиш талаб қилинади. Шунингдек тасодифан узоқдан кўриб қолган одамлар уларнинг қуролларига кўзи тушмаслигига жиддий эътибор қаратилади.

Жабҳани озиқ-овқат ва бошқа эҳтиёжлар билан таъминлаш:

- Бунинг учун маҳаллий ансорлардан энг ишончли ва закий икки одам жалб қилинади.
- Уларга доимо бир жойдан савдо қилмаслик тайинланади.
- Нарсалар машина йўли тугайдиган жойдаги соқчи гуруҳ жойлашган жой яқинига туширилади.
- Ҳисоб-китоб соқчи гуруҳдагилар билан қилинади.
- Нарса келганини билдириш учун махсус қисқа сигнал келишиб олинади, то жавоб сигнали келгунча ҳар беш минутда бир марта бу қисқа сигнал юбориб турилади. Агар бу нарсаларга зарурат бир ҳафта давомида бўлмаса соқчилар алмашгунча мухобарадан сигнал бермасдан кутган афзал.
- Нарсалар кечаси пиёда ёки эшак-уловлар ёрдамида ташилади. Ҳаммасини бирдан ташиб кетиш шарт эмас, зарурат ва эҳтиётга қараб ташиса бўлади.
- Жосус тайёра учаётганда ва бошқа хавфлар сезилганда нарсаларни тушириш ва ташиш бекор қилинади.

Жабҳаларнинг турлари:

1. Амалиётларга тайёр махсус гуруҳ жабҳалари.

2. Таълим жабҳалари.
3. Вақтинчалик қўним жабҳалари.

Жабҳа масъулларини тайинлашда уларнинг қуйидаги хислатларига эътибор бериш лозим (Хислатларнинг муҳимлиги кетма-кет тартиб билан берилган)

1. Аллоҳдан қўрқишига (Ёлғончи, риёкор, масъулиятни яхши кўрадиган, хулқи ёмон одам бу масъулиятга қўйилмайди)
2. Итоатни яхши тушунишига (Итоати синалмаган, итоатни нотўғри тушунадиган одам бу масъулиятга қўйилмайди)
3. Интизомни жиддий тушуниб, унга ўзи ҳам амал қилишига (Амният ва интизом қоидаларига амал қилмайдиган, бунга енгил қарайдиган, ўзи амал қилмай, бошқаларни бунга амал қилишга ундайдиган одам бу масъулиятга қўйилмайди)
4. Минтақани, маҳаллий аҳоли тилини, уларнинг одатларини яхши билишига
5. Мужоҳидлар ўртасидаги ҳурмат-эътиборига (Бу одам мужоҳидлар орасида олдиндан ҳурмат-эътиборга эга эканлигига эътибор бериш керак)
6. Жабҳанинг вазифалари бўйича мутахассис бўлишига (Масалан жабҳанинг вазифаси амалиётлар ташкил қилиш бўлса, масъулнинг бу соҳада тажрибаси бўлиши керак. Ёки жабҳанинг вазифаси таълим бўлса, масъул таълим соҳасида мутахассис бўлиши мақсадга мувофиқ бўлади)
7. Нотаниш вазиятларда тез ва тўғри қарор қабул қила олишига (Жабҳа масъули ҳар хил вазиятларда довдираб қолмайдиган, нафарларини ваҳимага тушириб қўймайдиган, шунингдек уларнинг амниятини ўйлаб тез қарор чиқара оладиган бўлиши керак)
8. Ташаббускорлик ва ташкилотчилик, ваколат бера олишлик ва одамларни ўзига эргаштира олиш қобилиятига (Бу қобилиятлар борлиги бу одамда олдиндан кузатилган бўлиши керак. Шунингдек бу одам фақат ўзининг шахсий фикрини маъқуллаб бошқаларнинг асосли фикрларини эътиборга олмайдиган бўлмаслиги керак)
9. Таваккул ва тадбирнинг ўртасини ушлай оладиган одамлигига.

Энди бу хислатларнинг баъзиларига алоҳида шарҳ берамиз:

- Баъзи одамлар итоатни нотўғри тушунишади. Масалан баъзилар зарур ўринларда амир ўз нафарларини мубоҳ ишларга буюришини ва мубоҳ ишлардан қайтиришини қабул қила олишмайди. Мужоҳидлар ҳаётида ўтган мисоллардан бирини келтирамиз: Бир жабҳада масъул нафарларни уйдан ташқарига чиққанда енги калта футболка киймасликка, балки енги ва этаги узун ридо кийиб чиқишга буюрди. Жабҳага янги келган нафарлардан бири эса футболка кийиш гуноҳмас, буни кийишдан бизни қайтара олмайсан деб итоатдан бош тортди. Бу эса асоссиз тортишувга сабаб бўлди. Аслида жабҳа жойлашган минтақада жосус тайёралари тинимсиз учар эди. Кузатув орқали душман мужоҳидларнинг маҳаллий

аҳолидан фарқли томонларини сезиб қолмаслиги учун масъул нафарларни шунга буюрган эди. Итоатни нотўғри тушуниш эса катта мусибатларга олиб келди.

Яна бир мисол, бир шаҳарга янги олиб келинган муҳожирларга уларнинг масъули одамларни исломга даъват қилмасликни, ўзининг мусулмонлигини ҳеч кимга билдирмасликни буюрди. Аммо янги келган муҳожирлардан бири "маъсиятга буюрганда итоат қилинмайди" деб бир неча қўшни болаларни исломга даъват қилди. Шундан сўнг бу уйда мусулмон ёшлар туриши ошкор бўлиб, мусибатларга сабаб бўлди.

Мужоҳидларнинг баъзилари жиҳод фиқҳи дарсларида бепарво ўтирадилар ва баъзи оддий ҳақиқатларни англамай қоладилар. Мужоҳидлар баъзи ҳаром амаллар муайян вақт ва ўринларда мубоҳга айланиши, баъзи ҳалол амаллар эса муайян вақт ва ўринларда ҳаромга айланишини яхши тушунишлари лозим. Фуқаҳолар катта куфрни йўқотиш учун ҳатто ундан кўра кичикроқ куф амалини зоҳирда қилишга ҳам рухсат беришган. Масалан ўз куфри билан мусулмонларга катта зулм қилаётган бир одамни ўлдириш учун ўлдирувчининг бўйнига зуннор тақиши зарурат бўлса, шуни қилишга рухсат борлиги жиҳодий фиқҳ китобларида келади. Демак, асли ҳаром амал, бу ишни қилиш зарурати туфайли мубоҳга айланди.

Бу нарсаларни яхши тушунмаслик ўз ўрнида итоатни яхши тушунмасликка олиб келади. Бундай салбий хислатида собитлиги билан танилган кишиларни нафақат жабҳа масъуллиги каби жиддий вазифага, балки оддий кундалик жиҳодий ишларга ҳам қўйиш катта хато ҳисобланади.

- Баъзилар амният ва интизомни жуда енгил тушунишади. Ҳатто баъзилар амният қоидаларига амал қилганларга таъна қилиб, қўрқоқ, ёлғончи каби айбларни қўйишади. Албатта амниятга амал қилиш қўрқоқлик ва ёлғончилик бўлмаганидек, бу нарсаларда ҳаддидан ошиб ўз қўрқоқлигини ва ёлғончилигини амният қоидалари билан ниқоблаш ҳам тўғри эмас. Буни ҳар бир мужоҳид тўғри англаб, амал қилиши керак. Масъул одам эса бу соҳада бошқаларга ўрнак бўлиши талаб қилинади. Суннатий амният ҳеч қачон қўрқоқлик ҳисобланмайди. Чунки эҳтиёткорлик ва чора-тадбирларни ўз ўрнида қўллаш Росулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи ва салламнинг суннатларидандир. Кўп ўринларда амният қоидаларининг устидан кулиш ишлари мужоҳидлар ичида содир бўлиб туради. Бу жуда катта хато бўлиб, бу ишнинг орқасида суннатни масхара қилиш ва интизомнинг қадри ерга урилиши каби ишга жиддий зарар етказувчи оқибатлар турган бўлиши мумкин. Дарҳақиқат интизомнинг қадри йўқолиши, унга амал қилишни деярли йўққа чиқаради. Бунинг оқибати эса жиҳодий жамоатлар учун жуда хатарлидир. Низомий масъуллар бу нарсанинг оқибатидан огоҳ бўлишлари, буни жиддий тушуниб, бу соҳада бошқаларга ўрнак бўлишлари лозим. Шунингдек бундай хатарли оқибатларга олиб келувчи арзимас туюлган ишлардан мужоҳидларни қайтариб туриши лозим. Бу жуда муҳим бўлиб, бу нарсаларсиз низом бўлиши мумкин эмас.
- Масъул одам ўз камчиликлари туфайли бошқалар олдида ҳурмат-эътиборини йўқотиб қўйган бўлмаслиги керак. Чунки бу итоатга жиддий таъсир кўрсатади. Баъзи одамлар ўз масъулиятини ўз шахсий ишлари учун суистеъмол қилиши билан ўз эътиборларини йўқотиб қўядилар. Шунингдек масъуллар умумий қайтарилган ишларни ўзлари қилмасликлари, умумий буюрилган ишларда эса лоқайд бўлмасликлари лозим. Масалан, жабҳаларда кузатилган ишлардан бири: Бир жабҳада масъул биродар мужоҳидларни ўз яқинлари

билан телефонда алоқалашишини манъ қилган. Аммо ўзи МАРКАЗ билан алоқалашиш баҳонасида ўз яқинлари билан доимий алоқада бўлган. Балки бошқа мужоҳидлар бундан хабар топмаганида зарари бўлмас эди, аммо ўша масъул бу ишининг бошқа мужоҳидлар наздида ёмон кўринишига лоқайд бўлгани натижасида ўз нафарлари ўртасида ҳурматини йўқотиб қўйган. Шу ва шунга ўхшаш жуда кўплаб сабаблар борки, масъуллар ўз нафарларининг олдида эътибори йўқолишига олиб келиши мумкин. Масъул одам бу соҳада жуда жиддий бўлмоғи лозим.

- Тайинланадиган масъулда ташкилотчилик, ваколат бера олишлик ва одамларни ўзига эргаштира олиш қобилиятлари кузатилган бўлиши керак. Кўп ҳолларда одамлар ташаббус кўрсата оладилар, аммо бу ташаббуснинг аҳамиятини бошқаларга тушунтириб бера олмайдилар. Натижада уларга ҳеч ким эргашмайди.

  Ёки аксинча, баъзиларда шахсий ташаббус деярли бўлмайди, аммо бошқаларнинг ташаббусини ўзлаштириб, бунга қолганларни ишонтира ва эршаштира олишади. Бу ҳам узоққа чўзилмайди. Жиддий масъулиятдаги одам ҳам ташаббусчи, ҳам ташкилотчи, ҳам ваколат бера оладиган бўлиши керак.

  Баъзи масъулларни кўрамизки, ташаббус ва ташкилотчилиги меъёрда, аммо ташаббус кўтариб чиққан ишига нафарларини тўғри йўналтира олмайди. Уларга ваколат беришни эплай олмайди. Натижада ҳамма ишни ўзи қилишга ҳаракат қилади. Табиийки бу билан жиддий ишлар битиб қолмайди. Бутун ҳамма ишга вақти ва имкони етишмаслигини эътиборга олмагани натижасида ишлар ўлда-жўлда бўлиб қолади. Қилиниши лозим бўлган ишлар қилинмайди. Аслида ваколатни тартиб билан бир йўлга қўйиб олиш орқали бу ишларнинг ҳаммасига улгуриш ва эплаш мумкин бўлади. Баъзида эса нафарларнинг масъулларга алоҳида муомалада бўлиши масъулларни алдаб қўяди ва ваколат беришда янглиш қарор беришига олиб келади. Бу эса салбий оқибатларга ва кейинчалик пушаймонликка олиб келади. Шунинг учун масъуллар ваколат беришда шўро аҳллари билан машвара қилишлари мақсадга мувофиқ бўлади. Умар розияллоҳу анҳунинг масъул танлаш бўйича жидду-жаҳдлари бунга намуна бўла олади.

- Минг афсуски ҳамма мужоҳидлар ҳам таваккул ва тадбир ўртасини ушлай олмайдилар. Баъзи ўринларда тадбир билан натижага эришиш, баъзи ўринларда эса таваккул қўл келишини яхши тушуниш лозим. Кўп ўринларда машвара ва тадбирдан кейин Аллоҳга таваккул қилиниши энг мақсадга мувофиқ ишлардандир. Аммо шундай ўринлар бўладики, машвара ва тадбир иш бермайди, аммо қилиниши кўзланган ишнинг бекор қилиниши эса жиддий оқибатларга ёки маъсиятга олиб келиши мумкин.

  Оддий мисол қиладиган бўлсак, бир мужоҳид бир вазифа билан бир шаҳарга борди. Бу шаҳар аҳолиси унинг мусулмонлигини билмаслиги мақсадга мувофиқ. Мужоҳид бир кунда ишини бажариб қайтиши керак. Бу орада у аср намозини ўқиш учун бирон пана жой топа олмади дейлик. Аср намози эса тадбир туфайли қазо бўлиш хавфи остида. Бундай пайтда у ишни ташлаб кетса ва жой топиб намоз ўқиса ишнинг қолиши оқибатлари жуда ёмон бўлиши мумкин. Аксинча намоз ўқимай, ишни бажаришда давом этса катта гуноҳкор бўлади. Бу ҳолда тадбир ва таваккулнинг ўртасини ушлашга эҳтиёж туғилади. У нисбатан хавфсиз жойни ва вақтни топиб, таваккул қилиб намозини ўқийди. Аммо шунингдек таваккул деб дуч келган жойда намозини ўқиб, амалиётни ва ўзини хавф остига қўймайди. Намоз ўқимасдан гуноҳкор ҳам бўлишига ҳам йўл қўймайди. Бу биргина мисол бўлиб, тадбир ва таваккулнинг ўртасини тўғри ушлай олиш учун одам ҳам закий, ҳам ботир

бўлмоғи лозим. Иккисидан бирининг етишмаслиги кўп ҳолларда тадбир ва таваккулни суистеъмол қилишга олиб келади. Аллоҳ билгувчироқ.

Давоми бор...

Ушбу қўлланма Аллоҳнинг ожиз ва умидвор қули, “Исломий Жиҳод Иттиҳоди”нинг оддий ходими мужоҳид Абу Муҳаммаднинг шахсий тажрибаларига кўра тузилди.